

# Слава Україні! Героям слава!

# Чорноморські новини

## ГРОМАДСЬКО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

№ 14  
(22541)  
ЧЕТВЕР  
10  
КВІТНЯ  
2025 РОКУ  
Виходить  
із 19 липня 1917 р.

## Дурням не місце в уряді

Щодо війни, яку США нав'язали світовій торгівлі, думки, як завжди, розділилися. Частина коментаторів вважає Трампа психопатом, частина — фінансовим гнієм, якому нобелівські лауреати — не указ. З огляду на це у моїй пам'яті сплив давній антирадянський анекдот. Загін космонавтів запросили до ЦК КПРС і поставили завдання перегнати Америку, яка відправила людей на Місяць. «Збирайтеся на Сонце, хлопці!» — наказав генсек. «Але ж ми згоримо», — відповів космонавт. «Не згорите. У ЦК не дурні сидять. Полетите вночі».

### «Кривава бійня» тарифів

Тарифи та мита, які тепер обговорюють всюди, — і є нічним польотом на Сонце. Аби довести, що до влади прийшов розумник. Під його керівництвом Америка на чотири роки знову стане великою, а далі — хоч трава не росте. Кризи, рецесії, падіння реального виробництва — це демократи вигадали, а республіканці нагадають, що великий країні всі винні. І що всі заплатять, скільки Америка скаже. Хтось — грошіми, хтось — Гренландією, хтось — заводами, що повернуться на батьківщину. Проблема, щоправда, в тому, що реальне виробництво без кооперації неможливе. Як «на пальцях» пояснив чудовий економіст Мілтон Фрідман, без кооперації неможливо виготовляти навіть олівці. Тобто гроші, заплачені Штатам у вигляді тарифів та мит на літаки й автомобілі, обернуться подорожчанням товарів у всьому світі й усе це закінчиться банкрутством багатьох фірм від Європи до Австралії.

Досвід ізоляції, політичної та торгової, для Сполучених

Штатів — не новина. Наприкінці двадцятих років минулого століття гасло «Всі нам винні за перемогу у Великій (Першій світовій) війні» було популярне настільки, що його експлуатували як демократи, так і республіканці. А закінчилося все крахом на біржах 1929-го. З нього вибивався весь світ. І вибрався лише завдяки Другій світовій війні та глибоким реформам, зокрема економічним. США були ініціатором, провідником та контролером цих перетворень. На них трималася і тримається світова економіка, а більшість розрахунків здійснюється в американських доларах навіть там, де США ненавидять.

У плані 47-го президента США навряд чи входить ліквідація доларового ринку та глобальної економіки. Але таке може статися без його волі, а як наслідок його нерозумних і необачних рішень. Трамп сподівається, що загальний шок від підвищення американських тарифів та мит змусить партнерів домовлятися з Вашингтоном поодинокі. І це вичапить із них усе, що американці забажають. Але поки що лише кілька країн

ідуть таким шляхом. Ізраїль розраховує на родинні зв'язки, Великобританія — на близькість культур, а Індія — на традиційні зв'язки з американським бізнесом. Чи вдасться їм відстояти свої інтереси — час покаже. Час покаже, чи здатний єдиний фронт економік (насамперед економік Євросоюз) протистояти заокеанському хижаків. Наразі ж, станом на понеділок, 7 квітня, падіння біржових індексів загалом нагадує «криваву бійню», а загальні втрати виробників лише в Азії обчислюються у трильйоннах доларів. Непорушною скелею в цьому морі втрат є Китайська Народна Республіка, проти якої спрямовано американські репресії. Нібито.

### Після перемир'я або після війни

Переходячи від світових подій до внутрішніх, українських, слід зауважити, що наша країна валютою перенасичена, хоча під час війни часто буває навпаки. Це означає, що допомога союзників не використовується за призначенням. Тобто на долари та євро не купується зброя вчасно і вчасно кошти не вкладаються у ви-

робничтво зброї всередині країни. Шукати причини цього довго й марно. Коли знайдуть, війна закінчиться так чи інакше, а слідчі передадуть справи до судів. Поки що ЗСУ оперують тим, що є. Дронами і балістикою у поодиноких випадках. А ще — зброєю дипломатії, яка часто призводить до несподіваних і невістих для нас результатів. Хоча як сказати... Так зване 30-денне перемир'я, досягнуте на переговорах у Саудівській Аравії, відкриває шлях до скасування воєнного стану та проведення в Україні виборчих кампаній — парламентської і президентської. Відбombsьт росіяни по наших містах, настане короточасне затишшя — у політиків усе готове. Сформовані штаби на місцях, оплачені політтехнології, замовлені листівки та плакати.

Трамп вимагає проведення виборів в Україні? У разі їх проведення скасує низку мит на наші товари? Поступимось йому? Погодилося? Пропишемо мир на виборчих дільницях, а війну залишимо тим, хто готовий воювати до перемоги? А що ж далі? Україна постане з попелу? Мільйони українців повернуться з Європи додому? Новий президент домовиться з росіянами про вічний мир? Або віддасть американцям у власність корисні копалини, а європейцям подарує в оренду все, що залишиться від амери-

канців? Якщо вибори приведуть до подібних результатів, то це гірше за капітуляцію. Це завуальоване самогубство. І краще, щоби в нашій країні виборів найближчим часом не було взагалі.

А як же держава, спитаєте ви? Хто ж захистить нас, пересічних громадян, від корупції, хто захистить бізнесменів від нападів бандитів? Хто наражує пенсії пенсіонерам? Хто забезпечить ліками лікарні і хто їх утримуватиме? А ніхто. Або всі ми, збираючи на їхнє утримання по копійці, як збираємо по копійці на купівлю БПЛА і відправляючи куплене на фронт. Добровільно, не з примусу. Нині ми застосовуємо недосконалі закони. Використовуючи ці закони, одні стають мільярдерами, а інші залишаються жебраками. І влада (державна) намагається подібні закони зробити максимально жорсткими.

Надія на те, що після нашої перемоги держава зміниться, — мізерна. Після перемоги над нацистською Німеччиною воєнки розраховували, що Сталін розпустить колгоспи і хоча б на якийсь час дасть українським селянам зітхнути вільно. Аякже! Усі сили й техніку чекісти витрачали на боротьбу з УПА та ОУН, а у селам жінки (під час повоєнного голодомору) обробляли поля вручну. Нашу країну після воєнної розрухи відбудувати нікому, крім нас. І не варто сподіватися на союзників. Іхні євро та долари випаруються, тільки-но припиниться війна. І дай нам Боже, уникнути тотальної розруки.

Слава Україні! Леонід ЗАСЛАВСЬКИЙ.

### ● Тема дня

ються вже не при —3 градусах, а при нулі.

Український клімат з кожним роком дедалі більше нагадує середземноморський. Для сільського господарства в цьому більше плюсів чи мінусів?

Складно говорити — краще чи гірше. Це просто інша культура землеробства, інший набір культур, інші технології. У перспективі найближчого десятиліття я не бачу це як трагедію. Просто потрібно пристосовуватися до тих змін, які відбуваються.

Солодкий виноград у Києві вже є реальністю, гранати на півдні України вже вирощують. З такою тенденцією можуть і банани скоро бути. Погоджуетесь? Щодо винограду і гранатів — так. А от для того, щоби вирощувати банани, потрібно, аби середня річна температура повітря в нас була +18 градусів. А зараз норма — це +9 градусів. Хіба за 200 чи 300 років таке буде можливим.

Якщо раніше найсоковитіші кавуни були тільки на Херсонщині, то невдовзі такі самі будуть виростати на Кіровоградщині?

Кавуни — прекрасний приклад. Вони залежать від накопичення тепла. А в нас кількість тепла, якщо порівняти із 1990 роком, виросла у півтора раза. Тобто в перспективі, дець за п'ять років, це можливо?

Абсолютно — Кіровоградщина, Миколаївщина. Тришки у цьому плані (тепла) відстає захід України. Раніше у західних областях кукурудза не вирівляла тому, що їй бракувало тепла. Там сіяли тільки ранні сорти, маловрожайні. Інколи до вересня кукурудза так і не вирівляла. Зараз урожайні прекрасні. Найбільш урожай кукурудзи — у західних областях, бо там більше вологи і достатньо тепла. З теплом у нас в країні проблем нема. Все випирається у вологу.

Михайло ГЛУХОВСЬКИЙ. НА СВІТЛІНІ: таким ось чином потішні мене персик у суботу, 6 квітня. Яким він зустріне мене цих вихідних, може тільки здогадуватися.

Фото Ольги СІРОІ. (Продовження теми — на 4-й стор.)

## «Незважаючи на всі переговори...»

Наступ російських військ у Харківській та Сумській областях, про який раніше попереджав президент Володимир Зеленський, «фактично вже розпочався», заявив головнокомандувач Збройних сил України Олександр Сирський в інтерв'ю виданню «Лівий берег», оприлюдненому в середу, 9 квітня.

«Вже декілька днів, майже тиждень, ми спостерігаємо збільшення майже вдвічі кількості наступальних дій противника на всіх основних напрямках», — зазначив він. Водночас Сирський зауважив, що Україна має чим відповісти на кроки ворога. «Річ у тім, що деякі дії люблять тишу. І ми про них не говоримо не тому, що хочемо щось приховати, просто це береже життя наших людей. Але такі дії ми проведимо. Думаю, мине час і про них усі дізнаються», — сказав він.

Головнокомандувач наголосив, що підтримка партнерів має вирішальну роль для стримування РФ, однак Україна повинна бути готова і до ситуації, коли допомога від союзників, зокрема США, зупиниться: «Ми мусимо розраховувати й на власні сили. І ми маємо успіхи у виробництві артилерії. Доволі суттєві успіхи у РЕБ. Ми прогресуємо — тепер уже партнери вивчають наш досвід».

При цьому Олександр Сирський розповів, що допомога з боку США вже зменшилася, а основну військову підтримку Україна тепер отримує від партнерів у Європі. Але, додав він, за останній рік процес забезпечення нашого війська озброє-

ннями власного виробництва «дуже швидко просунувся вперед». І висловив сподівання, що 2025-й дасть значний поштовх у цьому напрямку, оскільки «ми, в принципі, увійшли в такий, скажімо, форсажний режим роботи».

А ще головнокомандувач ЗСУ підкреслив, що переговори про мирне врегулювання у війні не вплинули на ситуацію на фронті: «Незважаючи на всі переговори, ми спостерігаємо тільки збільшення інтенсивності наступальних дій... Кардинально ситуація не змінилася. Ворог продовжує стратегічну наступальну операцію з метою захоплення нашої території, розгрому наших військ, просування вглибину, прагне повністю захопити Донецьку й Луганську області, а також частини Херсонської та Запорізької областей, створити буферну зону на території Харківської, Сумської, Чернігівської областей. Він дотримується тих цілей чи намагається виконати ці завдання, які йому поставлені». Але при цьому резюмує: «Є кордон, вони міжнародно визнані, і ми маємо на них стояти — це має глибоке переконання. А яким чином це буде зроблено? Політичним? З допомогою партнерів? Це вже інше питання».

### ● Свобода слова

## У критичному стані

Регіональні медіа перебувають у критичному стані: 26% редакцій працюють без оплати праці, тримаються лише на ентузіазмі журналістів, а більшість має обмежений запас фінансової міцності. Про це свідчить масштабне дослідження «Від екстремних заходів до стратегічних рішень», проведене Національною спілкою журналістів України.

Це дослідження, реалізоване за запит Міністерства культури та стратегічних комунікацій України, демонструє системні проблеми в медіагалузі, які загострилися в умовах війни та економічної кризи і які ще більше посилюються після згорання зовнішньої фінансової підтримки.

Системно оцінивши реальну фінансову спроможність регіональних медіа, НСЖУ акцентує увагу влади і суспільства на фінансовій вразливості місцевих видань. «Лише 18,1% опитаних редакцій кажуть, що без зовнішньої фінансової допомоги зможуть працювати більше, ніж пів року. Десять як піврічний запас свою фінансову міцність оцінює 41% редакцій, а 24,1% — розраховують отриматися до трьох місяців. 16,9% медіа мають запас міцності лише на місяць», — повідомляють дослідники.

Показовим є також рівень бюджетів регіональних медіа. Переважна більшість (понад 77%) з них функціонує з досить обмеженими місячними бюджетами — до 100000 грн. Цей рівень фінансування часто лише покриває базові потреби: мінімальні зарплати працівникам, оплату друку та розповсюдження, комунальні платежі і не залишає можливостей для розвитку та покращення якості контенту.

(Короткий відступ від самого дослідження: редакція «Чорноморських новин» про 100-тисячний бюджет на місяць може тільки мріяти. Він у нас у рази менший, працюємо, як і 26% наших колег, на ентузіазмі та завдяки доброчинцям, які допомагають втриматися на плаву, не занурюючи в безрозмірні борги).

Окремий аспект дослідження — аналіз впливу на український медіасектор нещодавнього замороження фінансування USAID. З'ясувалося, що третина опитаних регіональних медіа (33,3%, або 27 медіа) станом на січень 2025 року отримували підтримку від USAID, тоді як дві третини (66,7%) такої підтримки не мали.

Для тих, хто отримував підтримку USAID, її припинення мало серйозні наслідки: частина редакцій залишилася із значними боргами перед друкарнями (у деяких випадках — до 95 тис. грн), з невисплатними зарплатами працівникам за січень-лютий, із суттєвими власними витратами, які мали бути відшкодовані (одна редакція вказала на 580 тис. грн).

Особливо вразливими виявилися прифронтові медіа, для яких грантова підтримка часто була єдиним стабільним джерелом доходу через відсутність реклами та неможливість здійснення переддлати в умовах бойових дій.

Показово, що на момент проведення дослідження лише 15% регіональних редакцій ще мали актуальну грантову підтримку, а це демонструє критичну залежність сектору від міжнародного фінансування загалом.

До яких антикризових заходів вдаються медіа? «46,8% редакцій повідомляють, що змусили зменшувати заробітні плати працівникам, понад 40% планують скорочення штату, 36,4% зменшують обсяги матеріалів, 35,1% відмовляються від запланованих проєктів та ініціатив, 16,9% зменшили періодичність виходу газет (із шотландських до щомісячних)», — зазначили у НСЖУ.

Найсерйознішим наслідком замороження міжнародної підтримки українських медіа є загроза інформаційній безпеці нашої держави, а передусім — для прифронтових та звільнених територій.

«Тільки-но у 2022 році ми виїхали із Гуляйполя, там відразу запрацювали російські частоти. Тобто якщо українські медіа зникають, їхнє місце займає російська пропаганда. Такого не повинно бути. Ми боремося не лише за виживання редакцій, а й за інформаційну безпеку України», — цитують автори дослідження Тетяну Велику, редакторку газети «Голос Гуляйполя» (Запорізька область).

Для продовження діяльності місцевих медіа ключовими потребами, як показало опитування, є такі:

фінансові (91,6% респондентів має пріоритетну потребу назвати кошти на заробітну плату; 72,3% — на фінансування послуг друкарні); (Закінчення на 2-й стор.)

### ● Будьмо разом!

## Передплата не закінчується ніколи

Дякуємо всім, хто залишається вірним українській газеті Оदेशи — «Чорноморським новинам». А тих, хто ще не її постійним читачем, запрошуємо до нашого гурту.

Нагадуємо: передплата не закінчується ніколи!

Передплатний індекс — 61119.

Вартість передплати становить: на 1 місяць — 70 грн; на 3 місяці — 210 грн; на 8 місяців (до кінця року) — 560 грн.

(Сума вказана без вартості поштових послуг за оформлення самого абонементу).

За підтримку у виданні цього номера газети щиро дякуємо нашим друзям-однодумцям Віталієві Васильовичу Громяку, Вікторіві Хомичу Медведєву, Володимирі Павловичу Павліченку, Миколі Антоновичу Пасічнику.

Нехай добрі справи, якими ви опікуєтесь, добром повертаються у ваш дім, у ваші родини!

### ● Агросектор

## Зрошення, і не тільки

В Одеській облдержадміністрації цими днями відбулося дві важливі зустрічі, на яких йшлося про підтримку наших аграріїв та міжнародну співпрацю в сільськогосподарській сфері.

Перша із зустрічей — нарада з аграріями Одещини за участі міністра аграрної політики та

продовольства Віталія Ковалєва і керівника Держприбагентства Владислава Невеселого.

«Серед ключових питань — меліорація, дуже важлива для нашого регіону. А також тваринництво, агропереробка та селекція. Серед інших тем — селекція, розвиток аграрної освіти, будівництво овочесховищ та підтримка і популяризація вітчизняного виноградарства», — повідомив у телеграм-каналі голова ОВА Олег Кіпер.

Того ж дня в Одеському районі було запущено в роботу одну із зрошувальних систем, яка забезпечує полив на площі понад 12,2 тисячі гектарів сільгоспугідь. Загальна довжина магістральних каналів — 120 км. Воду в закриті зрошувальну систему подають 47 насосних станцій.

Друга зустріч — із менедже-

ром програми Міжнародного центру передових середземноморських агрономічних досліджень (CINEAM) у Барі Луджі Кавестро.

На ній основною темою обговорення був початок реалізації проєкту «Програма підтримки відновлення економічного потенціалу агропродовольчої галузі України. Pro.UKR», який

втілюватиметься в Одеській області за підтримки AICS та CINEAM. Цей проєкт, повідомили в ОВА, розроблено італійською стороною спільно зі спеціалістами Одещини та Міністерством агрополітики та продовольства України. Він охопить Безрівський, Роздільнянський та Одеський райони. Мета проєкту —

підтримка малого та середнього агробізнесу, зміцнення позицій української агропродовольчої продукції на світових ринках шляхом надання технологічної підтримки та підвищення її якості відповідно до європейських стандартів, розвитку тваринництва. Передбачається і підтримка розвитку систем зрошення в Одеській області.





